

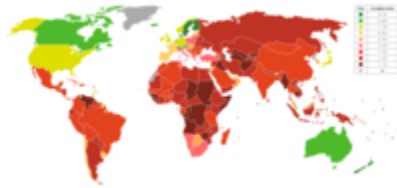
فساد

در مباحث فلسفی، الهی یا اخلاقی، فساد به انحراف معنوی یا اخلاقی از یک ایده‌آل گفته می‌شود. فساد شامل اعمال متعددی از جمله رشوه و اختلاس می‌باشد. فساد دولتی یا سیاسی زمانی اتفاق می‌افتد که یک مسئول یا کارمند دولتی از ظرفیت‌های رسمی برای مقاصد شخصی بهره‌گیری کند. در دهه گذشته بسیاری از ممالک جهان سیاست‌ها و روش‌های مؤثری برای مبارزه با فساد اتخاذ نموده‌اند.

مبارزه با فساد

--

--

نمودار استنباط جهانی از فساد

شناسایی انواع فساد

کنوانسیون مبارزه با فساد سازمان ملل

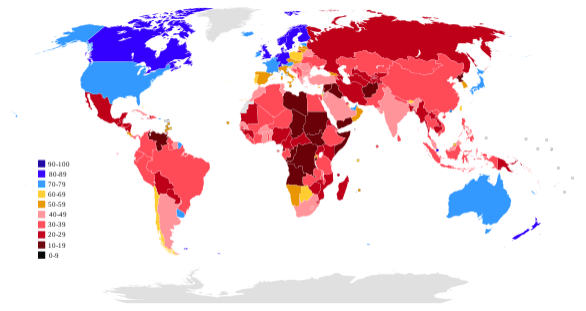
سازمان شفافیت بین الملل

روندهای ضد فساد در جهان

نمونه‌های موفقیت آمیز فساد در اشکال مختلف
مبارزه

ویدیوهای آموزش شهروندان

ن . ی . و . (8:Theodore2126/sandbox&action=edit)

نقشه جهانی از میزان فساد مالی در کشورهای متفاوت بر طبق سنجش شفافیت بین‌الملل در سال ۲۰۱۸ میلادی است. نمره بالاتر نشان دهنده سطوح پایین‌تر فساد است

تعریف

فساد یک نوع خلاف کاری است که توسط فردی که مسئولیت و اقتدار دارد، اغلب برای به دست آوردن منافع شخصی اش به انجام می‌رسد. فساد ممکن است شامل فعالیت‌های بسیاری از جمله رشوه خواری و اختلاس باشد، اما ممکن است شامل مواردی باشد که در بسیاری از کشورها قانونی هستند. فساد سیاسی زمانی است که یک مسئول دولتی یا یکی از کارکنان دولت که از موقعیت رسمی اش برای رسیدن به منافع

شخصی خود سوء استفاده کند. فساد بیشتر در حکومت‌های دزد سالاری، الیگارش‌ی، رژیم‌های دست‌اندر کار قاچاق مواد مخدر و دولت‌های مافیایی رایج است.

واژه **فاسد** در لغت به معنی تباهی است.^[۱] واژه لاتین آن برای نخستین بار توسط **ارسطو** و بعدها **سیسرون** به کار رفت. بنا بر تعریفی^[۲] فساد به معنی استفاده غیرمجاز از قدرت عمومی برای منافع خصوصی است. **سنیور**^[۳] فساد را عملی الف) پنهانی جهت کسب ب) چیز یا خدمتی برای شخص سوم است به شکلی که پ) او بتواند اعمالی انجام دهد که ت) منافی برای خودش یا شخص سوم یا هر دو داشته باشد و ث) عامل فساد در آن دست داشته باشد.

ابعاد فساد

فساد می‌تواند در ابعاد مختلفی رخ دهد. فساد می‌تواند که منافع کوچک برای اشخاص اندکی ایجاد کند (فساد جزئی یا فساد خرد)، فساد می‌تواند که در بعد دولت و ابعاد بزرگ روی می‌دهد (فساد کلان یا فساد بزرگ) و فساد می‌تواند که در ساختار زندگی روزمره مردم در اجتماع رایج و گسترده‌است و نشانه‌های جرایم سازمان‌یافته‌است. (فساد نظام‌مند یا فساد سیستماتیک)

فساد جزئی یا فساد خرد در ابعاد کوچک و درون چارچوب‌های اجتماعی و عرف‌های حاکم روی می‌دهد. برای نمونه می‌توان از ردوبدل شدن هدایای نامناسب یا استفاده از ارتباطات شخصی برای کسب نفع نام برد. این نوع از فساد مشخصاً در کشورهای در حال توسعه

که در آنها کارمندان دولتی بسیار پایین‌تر از خط فقر زندگی می‌کنند مشاهده می‌شود.

فساد کلان یا فساد بزرگ در بالاترین سطوح دولتی اتفاق می‌افتد و نیازمند واژگونی نظام سیاسی، قانون‌گذاری و اقتصادی است. این فساد عموماً در دولت‌های دیکتاتوری و دولت‌هایی که فاقد قوانین صحیح برای جلوگیری از فساد هستند روی می‌دهد. نظام دولتی در بسیاری از کشورها مشتمل بر شاخه‌های مقننه، مجریه و قضاییه است که به صورت مستقل فعالیت می‌کنند و این استقلال بنا بر قاعده باید آنها را از فساد دور نگه دارد.

فساد سیستماتیک (یا فساد بومی) فساد است که در وهله نخست به دلیل ضعف در یک سازمان یا فرایند اتفاق می‌افتد و می‌توان آن را در تقابل با فساد

دانست که فقط تعدادی از کارمندان یا کارگزاران یک سازمان درگیر فساد هستند. عوامل مشوق فساد سیستمیک شامل منافع متعارض، قدرت اختیاری، قدرت انحصاری، عدم شفافیت، پرداخت دستمزد کم و فرهنگ مصونیت از مجازات می باشند.

مقیاس فساد

استفن دی. موریس Stephen D. Morris^[۲] استاد سیاست می نویسد که فساد سیاسی استفاده غیرمجاز از قدرت عمومی برای کسب منافع خصوصی است. اقتصاددان یان سنیور^[۴] فساد را به عنوان یک اقدام مخفیانه ارائه مال یا خدمات به یک شخص توصیف می کند که در ازای آن، شخص صاحب قدرت با اعمال نفوذ بر یکسری امور سبب سود بردن فرد اول یا یک شخص ثالث یا هر دو بشود. دانیل کافمن^[۵] از بانک جهانی، این مفهوم را گسترش می دهد تا شامل «فساد

قانونی» نیز بشود که در آن سوء استفاده از قدرت در داخل مرزهای قوانین صورت می‌گیرد، از آنجایی که قدرتمندان اغلب قادر به ایجاد قوانین برای حفاظت از خود هستند. تأثیر فساد در ساخت تأسیسات، عبارت است از افزایش هزینه‌ها و زمان ساخت و ساز، کاهش کیفیت و کاهش سود.

از دیدگاه هستی‌شناسی واحد unicist ontological [۶] چنین تعریف می‌شود که فساد به اشخاص امکان می‌دهد تا به طریق اقدامات نامشروع از محیط (اجتماعی یا اقتصادی) سوء استفاده کنند، و در عین حال سیستم و محیطی که خود بخشی از آن هستند را تخریب نمایند. [۷] فساد در مقیاس‌های مختلف می‌تواند رخ دهد؛ فساد اداری که می‌تواند از التفاتهای کوچک به تعداد کمی از افراد باشد (فساد کوچک) تا فسادهایی که بر دولت در مقیاس وسیع

(فساد بزرگ) تأثیر می‌گذارد یا فسادى که در بخشى از ساختار و عملکرد روزمره جامعه بسیار شایع است. فساد یکی از نشانه‌ها و علائم وجود جرائم و جنایات سازمان یافته در یک جامعه است. به‌طور فزاینده‌ای، شاخص‌ها و ابزارهایی ساخته شده‌اند که قادرند اشکال مختلف فساد را با دقت هر چه بیشتر اندازه‌گیری کنند.

فساد کوچک

فساد کوچک در مقیاس کوچکتر رخ می‌دهد و در هنگامیکه که مقامات و مسئولین رسمی برای ارائه خدمات دولتی با مردم تماس و مراوده دارند. برای مثال، در بسیاری از مکان‌های کوچک مانند ادارات ثبت، ایستگاه‌های پلیس، هیئت‌های صدور مجوزهای دولتی و بسیاری دیگر از بخش‌های خصوصی و دولتی.

فساد بزرگ

فساد بزرگ عنوان فسادى است که در بالاترين سطوح دولت عمل مى کند و به طور قابل توجهى به سيستم‌هاى سياسى، قانونى و اقتصادى مملکت صدمه وارد مى آورد. چنين فسادى معمولاً در کشورهاى داراى حکومت اقتدارگرا و ديکتاتورى يافت مى شود و همچنين در کشورهاى که به حد کافى سيستم‌هاى کنترلِ ضد فساد را بکار نگرفته‌اند. دستگاه حکومتى در بسيارى از کشورها به شعبات قانونگذارى، اجرايى و قضايى تقسيم مى شود، تا هر یک بتوانند به طور مستقل از يکديگر عمل نمايند و به پشتوانه استقلالشان بهتر در مقابل فساد بزرگ مصون بمانند.

فساد سیستمی

فساد سیستمی (به انگلیسی: Systemic corruption) (یا فساد بومی) فساد است که عمدتاً به دلیل ضعف یک سازمان یا یک فرایند به وجود می‌آید؛ و معمولاً با مقامات مسئول که در داخل سیستم فاسد عمل می‌کنند، در هماهنگی است. عاملهایی که فساد سیستمی را تشویق و ترویج می‌کنند عبارتند از تعارض منافع، کاربرد اختیاری قدرت discretionary powers، انحصار قدرت، عدم شفافیت، دستمزدهای پایین، وجود فرهنگ عدم مجازات. انواع اصلی فساد از جمله رشوه‌خواری، اخاذی و اختلاس در نظامی موجودند که در آن فساد به جای استثنا یک قاعده است. محققان بین فساد سیستمی مرکزیت دار و فساد سیستمی بدون مرکزیت بسته به اینکه در چه سطحی از دولت وقوع یافته

باشند، تفاوت قائل می‌شوند؛ در ممالکی نظیر جمهوری‌های مستقل بعد از اتحاد شوروی هر دو گونه از فساد مشهود هستند. برخی محققین معتقدند که دولتهای غربی وظیفه دارند؛ دولتهای توسعه نیافته را در مقابل فساد سیستمی حفاظت کنند.

فساد در بخشهای متفاوت

فساد می‌تواند در هر بخشی وجود داشته باشد، چه در بخش عمومی (دولتی)، چه خصوصی یا حتی در سازمان‌های غیردولتی (سازمان مردم‌نهاد - ان‌جی‌او-NGO). با این حال تنها در مؤسساتی که به روش دمکراتیک کنترل و نظارت می‌شوند علاقه‌مندی به توسعه ساز و کارهای داخلی برای مبارزه با فساد فعال یا فساد غیرفعال وجود دارد، در حالی که در صنایع خصوصی و همچنین در سازمان‌های غیردولتی که کنترل دمکراتیک ندارند، عامل سود سرمایه‌گذاران یا

منافع حامیان، تا حد زیادی تعیین کننده نحوه عمل کرد سازمان است.

فساد در بخش دولتی و عمومی

فساد دولتی شامل روندهای سیاسی و سازمان‌های دولتی نظیر پلیس، و همچنین فساد در واگذاری بودجه و قرار دادهای دولتی و استخدامی می‌شود. بررسی‌های بانک جهانی نشان می‌دهند که مسئولینی که تصمیم گیرنده‌اند و سیاست‌ها را تعیین می‌کنند (چه منتخب باشند و چه انتصابی) نقش بسیار مهمی در معین کردن سطح فساد ایفا کنند و این به دلیل انگیزه‌های متفاوت هر فرد صاحب مسئولیت است.

فساد سیاسی

فساد سیاسی سوء استفاده از قدرت عمومی، اداری یا منابع توسط مقامات منتخب دولتی برای کسب سود شخصی، اخاذی، درخواست و پیشنهاد رشوه است. همچنین می‌تواند به صورت خرید یا بدست آوردن ارا برای باقی ماندن در پستشان با سود بردن از امکانات مقام انتخابی شان باشد، که هزینه آن را مالیات دهندگان پرداخته‌اند. شواهد حاکی از آنست که فساد سیاسی سبب می‌گردد که شهروندانی که از آن‌ها رشوه خواسته شده‌است به ندرت خود را وابسته و متعلق به منطقه سیاسی مزبور احساس کنند. یکی از انواع فساد سیاسی که در زبان آمریکایی " پیوند " Graft نامیده می‌شود عبارت از استفاده غیراخلاقی و خلاف قانون از قدرت سیاسی برای سود ببری شخصی است؛ وقتی که مسئولین بودجه‌های پروژه‌های عمومی را منحرف

کرده و در سمت انتفاع شخصی افراد فاسد و وابستگانشان بکار می‌گیرند.

توالتهای طلایی کوناس^[۸]

«توالتهای طلایی کوناس» مهم‌ترین افتضاح سیاسی در کشور لیتوانی بود؛ در سال ۲۰۰۹ شهرداری شهر کوناس دستور می‌دهد تا یک کانتینر حمل کالا^[۹] با صرف هزینه ۱۵۰'۰۰۰ یورو به یک توالت عمومی مبدل گردد. بودجه ماهیانه ۵۰'۰۰۰ یورو نیز برای مخارج نگهداری آن در نظر گرفته شده بود. در همان زمان یک باشگاه تنیس، مدل پیشرفته‌تر همان توالتها را به قیمت ۴'۵۰۰ یورو تهیه می‌کند. به دلیل اختلاف قیمت فاحش بین این دو، توالتهای شهرداری که به وضوح حاکی از فساد مسئولین شهر بودند به «توالتهای طلایی» معروف شدند. برغم هزینه بالا توالتهای

طلایی به دلیل وجود نقائص فنی در ساخت شان، برای سال‌ها غیرقابل استفاده باقی ماندند. تحقیقات ضد فساد طولانی در مورد سازندگان توالت و مسئولین شهرداری به جریان افتاد که در نتیجه آن گروهی از مقامات شهری دست اندر کار خرید به مجازات زندان محکوم گشتند، البته متعاقباً از ایشان رفع اتهام شد و به هر کدام مبلغی هم به عنوان جبران خسارت پرداختند. در پایان، کل بهای ساخت و هزینه‌های مالی و غیره توالت طلایی به ۳۵۲'۰۰۰ یورو بالغ گشت.

منابع مختلف معتقدند که حزب مردم (اسپانیا) فاسدترین حزب اروپا است و هزینه فساد آن به ۴۵ میلیارد یورو در سال می‌رسد.

فساد پلیس

فساد پلیس نوع ویژه ای از سوءرفتار پلیس است که در ازای نفع مالی یا ارتقا درجه از تعقیب پرونده ای خودداری می کنند، در پرونده ها، دستگیری ها و سایر روندها به طور انتخابی و با دخالت دادن سوء نظر شخصی عمل می کنند، یا برای حمایت از همکارانشان دروغ می گویند. یک نمونه رایج فساد پلیس رشوه خواری در قبال گزارش ندادن فعالیت باندهای قاچاق مواد مخدر و تین فروشی (فحشا) و سایر امور غیرقانونی است. مثال دیگر زیر پا گذاشتن مراجه نامه و دستورالعمل رفتاری پلیس برای محکوم کردن متهمین است، استفاده از شواهد جعلی یک نمونه رایج آن است. در موارد معدود و کمیاب تری افراد پلیس مستقیماً در سازمان های تبهکاری عضویت و شرکت دارند. در اکثر شهرهای بزرگ اداره داخلی ویژه

ای برای تحقیق در زمینه تخلفات و فساد پلیس وجود دارد.

فساد قضایی

فساد دستگاه قضایی به سوء رفتار قضات دادگستری از جمله دریافت رشوه، صدور احکام غیرعادلانه و نادرست، دخالت دادن تعصبات شخصی در جریان دادرسی و غیره اطلاق می‌گردد. امر شناخته شده‌ای است که فساد دستگاه قضایی در ممالک در حال توسعه از جانب دولت دامن زده می‌شود، چرا که بودجه دستگاه قضایی در کنترل قوه اجرائیه است. مقامات دولتی استقلال و جدایی قوا را محترم نمی‌شمارند و این سبب وابستگی مالی و خیم قوه قضایی به دولت می‌گردد. بایست بین دو نوع مختلف فساد قضایی تفاوت قائل شد: اول فساد که منشأ آن

دولت است؛ از طریق برنامه‌ریزی بودجه و سایر امتیازها، و دیگری فساد از جانب بخش خصوصی. ریشه کن کردن فساد قضایی، حتی در ممالک پیشرفته می‌تواند بسیار دشوار باشد. فساد قضایی می‌تواند به صورت استفاده دولت‌ها از دستگاه قضایی برای سرکوب مخالفین سیاسی به قیمت تباهی حکومت، نیز پدیدار گردد.

جستارهای وابسته

- فساد در ایران
- مبارزه با فساد
- شاخص احساس فساد
- دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد

فساد سوء استفاده فرد از قدرتی که در اختیار دارد برای کسب نفع شخصی است. فساد ممکن است شامل

فعالیت‌های بسیاری از جمله رشوه‌خواری و اختلاس گردد، اما ممکن است شامل مواردی نیز باشد که در بسیاری از کشورها قانونی هستند. فساد سیاسی زمانی است که یک مسئول دولتی یا یکی از کارکنان دولت از موقعیت رسمی اش برای رسیدن به مقاصد و منافع خود سوء استفاده کند. فساد بیشتر در حکومت‌های دزدسالاری، الیگارشی، رژیم‌های دست‌اندر کار قاچاق مواد مخدر و دولت‌های مافیایی رایج است.

مقیاس فساد

[۱۱] استفن دی. موریس Stephen D. Morris, [۱۱] استاد سیاست می‌نویسد که فساد سیاسی استفاده غیرمجاز از قدرت عمومی برای کسب منافع خصوصی است. اقتصاددان یان سنیور [۱۲] فساد را به عنوان یک اقدام مخفیانه ارائه مال یا خدمات به یک شخص توصیف می‌کند که در ازای آن، شخص صاحب قدرت با

اعمال نفوذ بر یکسری امور سبب سود بردن فرد اول یا یک شخص ثالث یا هر دو بشود. دانیل کافمن^[۱۳] از بانک جهانی، این مفهوم را گسترش می‌دهد تا شامل «فساد قانونی» نیز بشود که در آن سوء استفاده از قدرت در داخل مرزهای قوانین صورت می‌گیرد، از آنجایی که قدرتمندان اغلب قادر به ایجاد قوانین برای حفاظت از خود هستند. تأثیر فساد در ساخت تأسیسات، عبارت است از افزایش هزینه‌ها و زمان ساخت و ساز، کاهش کیفیت و کاهش سود.

از دیدگاه هستی‌شناسی واحد unicist ontological^[۱۴] چنین تعریف می‌شود که فساد به اشخاص امکان می‌دهد تا به طریق اقدامات نامشروع از محیط (اجتماعی یا اقتصادی) سوء استفاده کنند، و در عین حال سیستم و محیطی که خود بخشی از آن هستند را تخریب نمایند.^[۱۵] فساد در مقیاس‌های

مختلف می‌تواند رخ دهد؛ فساد اداری که می‌تواند از التفاتهای کوچک به تعداد کمی از افراد باشد (فساد کوچک) تا فسادهایی که بر دولت در مقیاس وسیع (فساد بزرگ) تأثیر می‌گذارد یا فسادی که در بخشی از ساختار و عملکرد روزمره جامعه بسیار شایع است. فساد یکی از نشانه‌ها و علائم وجود جرائم و جنایات سازمان یافته در یک جامعه است. به‌طور فزاینده‌ای، شاخص‌ها و ابزارهایی ساخته شده‌اند که قادرند اشکال مختلف فساد را با دقت هر چه بیشتر اندازه‌گیری کنند.

فساد کوچک

فساد کوچک در مقیاس کوچکتر رخ می‌دهد و در هنگامیکه که مقامات و مسئولین رسمی برای ارائه خدمات دولتی با مردم تماس و مراوده دارند. برای

مثال، در بسیاری از مکان‌های کوچک مانند ادارات ثبت، ایستگاه‌های پلیس، هیئت‌های صدور مجوزهای دولتی و بسیاری دیگر از بخش‌های خصوصی و دولتی.

فساد بزرگ

فساد بزرگ عنوان فساد است که در بالاترین سطوح دولت عمل می‌کند و به‌طور قابل توجهی به سیستم‌های سیاسی، قانونی و اقتصادی مملکت صدمه وارد می‌آورد. چنین فساد معمولاً در کشورهای دارای حکومت اقتدارگرا و دیکتاتوری یافت می‌شود و همچنین در کشورهای که به حد کافی سیستم‌های کنترل ضد فساد را بکار نگرفته‌اند. دستگاه حکومتی در بسیاری از کشورها به شعبات قانونگذاری، اجرایی و قضایی تقسیم می‌شود، تا هر یک بتوانند به‌طور مستقل از یکدیگر عمل نمایند و به پشتوانه

استقلالشان بهتر در مقابل فساد بزرگ مصون بمانند.
معمولاً این فسادها در دستگاه ریاست جمهوری صورت
می‌گیرد.

فساد سیستمی

فساد سیستمی (یا فساد بومی) فساد است که عمدتاً
به دلیل ضعف یک سازمان یا یک فرایند به وجود
می‌آید؛ و معمولاً با مقامات مسئول که در داخل
سیستم فاسد عمل می‌کنند، در هماهنگی است.
عاملهایی که فساد سیستمی را تشویق و ترویج
می‌کنند عبارتند از تعارض منافع، کاربرد اختیاری قدرت
discretionary powers، انحصار قدرت، عدم
شفافیت، دستمزدهای پایین، وجود فرهنگ عدم
مجازات. انواع اصلی فساد از جمله رشوه‌خواری،
اخاذی و اختلاس در نظامی موجودند که در آن فساد

به جای استثنا یک قاعده است. محققان بین فساد سیستمی مرکزیت دار و فساد سیستمی بدون مرکزیت بسته به اینکه در چه سطحی از دولت وقوع یافته باشند، تفاوت قائل می‌شوند؛ در ممالکی نظیر جمهوری‌های مستقل بعد از اتحاد شوروی هر دو گونه از فساد مشهود هستند. برخی محققین معتقدند که دولت‌های غربی وظیفه دارند؛ دولت‌های توسعه نیافته را در مقابل فساد سیستمی حفاظت کنند.

فساد در ایران

فساد یک مشکل جدی در ایران است، که غالباً در سیستم حکومت گسترده و دامنه‌دار است. [۱۶][۱۷][۱۸][۱۹][۲۰] از دیدگاه سازمان شفافیت بین‌الملل، جمهوری اسلامی ایران از نظر فساد داخلی در زمره یکی از فاسدترین کشورهای جهان قرار دارد. [۲۱]

فساد در بخشهای متفاوت

فساد می‌تواند در هر بخشی وجود داشته باشد، چه در بخش عمومی (دولتی)، چه خصوصی یا حتی در سازمان‌های غیردولتی (سازمان مردم‌نهاد - ان‌جی‌او-NGO). با این حال تنها در مؤسساتی که به روش دمکراتیک کنترل و نظارت می‌شوند علاقه‌مندی به توسعه ساز و کارهای داخلی برای مبارزه با فساد فعال یا فساد غیرفعال وجود دارد، در حالی که در صنایع خصوصی و همچنین در سازمان‌های غیردولتی که کنترل دمکراتیک ندارند، عامل سود سرمایه‌گذاران یا منافع حامیان، تا حد زیادی تعیین‌کننده نحوه عمل کرد سازمان است.

فساد در بخش دولتی و عمومی

فساد دولتی شامل روندهای سیاسی و سازمان‌های دولتی نظیر پلیس، و همچنین فساد در واگذاری بودجه و قرار دادهای دولتی و استخدامی می‌شود.

بررسی‌های بانک جهانی نشان می‌دهند که مسئولینی که تصمیم گیرنده‌اند و سیاست‌ها را تعیین می‌کنند (چه منتخب باشند و چه انتصابی) نقش بسیار مهمی در معین کردن سطح فساد ایفا کنند و این به دلیل انگیزه‌های متفاوت هر فرد صاحب مسئولیت است.

فساد سیاسی

فساد سیاسی سوء استفاده از قدرت عمومی، اداری یا منابع توسط مقامات منتخب دولتی برای کسب سود شخصی، اخاذی، درخواست و پیشنهاد رشوه است.

همچنین می‌تواند به صورت خرید یا بدست آوردن ارا
برای باقی ماندن در پستشان با سود بردن از امکانات
مقام انتخابی شان باشد، که هزینه ان را مالیات
دهندگان پرداخته‌اند. شواهد حاکی از انست که فساد
سیاسی سبب می‌گردد که شهروندانی که از آن‌ها رشوه
خواسته شده‌است به ندرت خود را وابسته و متعلق به
منطقه سیاسی مزبور احساس کنند. یکی از انواع فساد
سیاسی که در زبان آمریکایی " پیوند " Graft نامیده
می‌شود عبارت از استفاده غیراخلاقی و خلاف قانون
از قدرت سیاسی برای سود ببری شخصی است؛ وقتی
که مسئولین بودجه‌های پروژه‌های عمومی را منحرف
کرده و در سمت انتفاع شخصی افراد فاسد و
وابستگان‌شان بکار می‌گیرند.

توالتهای طلایی کوناس

مهم‌ترین افتضاح سیاسی در کشور لیتوانی بود؛ در سال ۲۰۰۹ شهرداری شهر کوناس دستور می‌دهد تا یک کانتینر حمل کالا^[۲۲] با صرف هزینه ۱۵۰٬۰۰۰ یورو به یک توالت عمومی مبدل گردد. بودجه ماهیانه ۵۰٬۰۰۰ یورو نیز برای مخارج نگهداری آن در نظر گرفته شده بود. در همان زمان یک باشگاه تنیس، مدل پیشرفته‌تر همان توالت‌ها را به قیمت ۴٬۵۰۰ یورو تهیه می‌کند. به دلیل اختلاف قیمت فاحش بین این دو، توالت‌های شهرداری که به وضوح حاکی از فساد مسئولین شهر بودند به «توالت‌های طلایی» معروف شدند. برغم هزینه بالا توالت‌های طلایی به دلیل وجود نقائص فنی در ساخت‌شان، برای سال‌ها غیرقابل استفاده باقی ماندند. تحقیقات ضد فساد طولانی در مورد سازندگان توالت و مسئولین شهرداری به جریان افتاد که در نتیجه آن گروهی از مقامات شهری دست‌اندر کار خرید به مجازات زندان محکوم گشتند، البته متعاقباً از ایشان

رفع اتهام شد و به هر کدام مبلغی هم به عنوان جبران خسارت پرداختند. در پایان، کل بهای ساخت و هزینه‌های مالی و غیره توالی طلایی به ۳۵۲'۰۰۰ یورو بالغ گشت.

منابع مختلف معتقدند که حزب مردم (اسپانیا) فاسدترین حزب اروپا است و هزینه فساد آن به ۴۵ میلیارد یورو در سال می‌رسد.

فساد پلیس

فساد پلیس نوع ویژه‌ای از سوءرفتار پلیس است که در ازای نفع مالی یا ارتقا درجه از تعقیب پرونده‌ای خودداری می‌کنند، در پرونده‌ها، دستگیری‌ها و سایر روندها به‌طور انتخابی و با دخالت دادن سوء نظر شخصی عمل می‌کنند، یا برای حمایت از همکارانشان دروغ می‌گویند. یک نمونه رایج فساد پلیس رشوه

خواری در قبال گزارش ندادن فعالیت باندهای قاچاق مواد مخدر و تن‌فروشی (فحشا) و سایر امور غیرقانونی است. مثال دیگر زیر پا گذاشتن مراِم‌نامه و دستورالعمل رفتاری پلیس برای محکوم کردن متهمین است، استفاده از شواهد جعلی یک نمونه رایج آن است. در موارد معدود و کمیاب تری افراد پلیس مستقیماً در سازمان‌های تبهکاری عضویت و شرکت دارند. در اکثر شهرهای بزرگ اداره داخلی ویژه ای برای تحقیق در زمینه تخلفات و فساد پلیس وجود دارد.

فساد قضایی

فساد دستگاه قضایی به سوء رفتار قضات دادگستری از جمله دریافت رشوه، صدور احکام غیرعادلانه و نادرست، دخالت دادن تعصبات شخصی در جریان دادرسی و غیره اطلاق می‌گردد. امر شناخته شده‌ای

است که فساد دستگاه قضایی در ممالک در حال توسعه از جانب دولت دامن زده می‌شود، چرا که بودجه دستگاه قضایی در کنترل قوه اجرائیه است. مقامات دولتی استقلال و جدایی قوا را محترم نمی‌شمارند و این سبب وابستگی مالی و خیم قوه قضایی به دولت می‌گردد.

موضوع اقتصاد بنا به قانون اساسی

به تقسیم عادلانه ثروت در بین قوای حکومتی، از جمله میزان صرف بودجه برای قوه قضاییه می‌پردازد. بایست بین دو نوع مختلف فساد قضایی تفاوت قائل شد: اول فسادی که منشأ آن دولت است؛ از طریق برنامه‌ریزی بودجه و سایر امتیازها، و دیگری فسادی از جانب بخش خصوصی. ریشه کن کردن فساد قضایی، حتی در ممالک پیشرفته می‌تواند بسیار دشوار باشد.

فساد قضایی می‌تواند به صورت استفاده دولت‌ها از دستگاه قضایی برای سرکوب مخالفین سیاسی به قیمت تباهی حکومت، نیز پدیدار گردد.

فساد در دستگاه آموزشی

[۲۳] فساد آموزشی یک پدیده جهانی است. به‌طور سنتی بخش پذیرش دانشجو در آموزشگاه‌های عالی، یکی از فاسدترین بخش‌های دستگاه آموزشی است. [۲۴] تلاش‌های اخیر که در کشورهای اوکراین و روسیه برای مقابله با این نوع فساد از طریق حذف کنکور ورودی و ابداع امتحان‌های استاندارد کامپیوتری صورت گرفته است، با شکست بزرگی مواجه شده‌اند. [۲۵] سیستم ورود به دانشگاه با "کوپن" هرگز به اجرا گذاشته نشد. هزینه فساد در این زمینه بحدی است که مانع رشد اقتصادی پایدار می‌شود و فساد

آموزشی بومی به ایجاد یک سلسله مراتب اداری فاسد منتهی می‌گردد. در حالیکه تحصیلات عالی در روسیه با شیوع وسیع رشوه همراه است، در ایالات متحده و بریتانیا مقدار قابل ملاحظه‌ای تقلب و جعل وجود دارد. ایالت متحده مخصوصاً با نقاط خاکستری (که صریحاً غیرقانونی نیستند) و فساد سازماندهی شده متمایز می‌گردد.^[۲۶]

رژیم‌های دیکتاتوری نظیر جمهوری‌های اتحاد شوروی سابق فساد آموزشی را تشویق می‌کنند، مخصوصاً در زمان برگزاری انتخابات. این ویژگی روسیه، اوکراین و جمهوری‌های آسیای مرکزی است. به لطف دستگاه‌های رسانه‌ای و اینترنتی خبری، مردم به‌خوبی از سطح بالای فساد در سیستم آموزش عالی مطلع هستند. تحصیلات مرحله دکترا نیز مستثنا نیستند، پایان‌نامه‌ها و درجه دکترا برای فروش عرضه می‌شوند، حتی به

سیاستمداران.^[۲۷] پارلمان روسیه شهرت بدی دارد در زمینه نمایندگان صاحب پایان نامه ها و "تحصیلات عالیہ". علت اصلی سطح بالای فساد اینست که دانشگاه ها هنوز نمی توانند از گذشته استالینی، دستگاه اداری سنگین و نبود خود گردانی و استقلال خود را نجات دهند.^[۲۸] هردو روش های کمی و کیفی برای تحقیق در مورد علل فساد آموزشی به کار رفته اند، ولی این موضوع که نیاز به تحقیق بیشتر دارد اصلاً مورد توجه استادان دانشگاه قرار نگرفته است. در بسیاری از جوامع و سازمان های بین المللی فساد آموزشی یک تابو باقی می مان. در بعضی ممالک نظیر کشورهای اروپای شرقی، بالکان و برخی ممالک آسیایی فساد در دانشگاه ها به کرات مشاهده می شود. این شامل پرداخت رشوه برای عبور از مراحل اداری و همچنین رشوه برای اخذ پایان نامه و مدرک نیز می گردد. میل به قبول رشوه برای صدور مدرک می تواند کاهش یابد

چنانچه فرد به ناشایست بودن این تخلف و احتمال بالای گرفتار شدن و شدت مجازات‌ها کاملاً آگاه شود.^[۲۹]

فساد در اتحادیه‌های کارگری

^[۳۰] اتحادیه کارگری تیمستر (International Brotherhood of Teamsters)^[۳۱] در ایالات متحده مثال خوبی است از نتیجه مثبت راهکار مدنی - قضایی "ریکو" RICO- Racketeer Influenced and Corrupt Organizations Act^[۳۲] . برای چند دهه این اتحادیه کارگری تحت کنترل مافیای^[۳۳] قرار داشت. از سال ۱۹۵۷ چهار نفر از هشت مدیر تیمستر متهم (محکوم) گشتند، ولی سازمان جنایی به کنترل خود کماکان ادامه داد. بالاخره دولت فدرال توانست با

بکار بردن روند قضایی مدنی دست جنایتکاران را از این اتحادیه که ۱٫۴ میلیون نفر عضو دارد کوتاه کند. [۳۴]

فساد در مذهب

[۳۵]

دادگاه تفتیش عقاید کلیسای کاتولیک

تاریخ مذهب شامل موارد متعددی می‌شود که رهبران مذهبی پیرامون وجود فساد در عملکرد مذهبی و سازمان‌های مذهبی هشدار داده‌اند. پیامبران یهودی اشعیا و عامویس دستگاه خاخامی (حاخام) پادشاهی

کهن یهود (تاریخ اسرائیل و یهودای باستان) را به دلیل عدم موفقیت شان در برقراری ایده ال های تورات، مورد نکوهش قرار می دهند.

در انجیل عهد جدید عیسی مسیح دستگاه خاخامی یهودیان را متهم می کند به اینکه ریاکارانه خود را صرف بخش خشک و تشریفاتی تورات کرده اند و از عناصر مهمتری نظیر عدالت، شفقت و ایمان غفلت می ورزند. در سال ۱۵۱۷ مارتین لوتر کلیسای کاتولیک را به فسادی دامنه دار متهم کرد که شامل فروش آمرزش نامه هم می شد (اعلامیه نود و پنج ماده ای مارتین لوتر). [۳۶]

در ۲۰۱۵ استاد دانشگاه پرینستون کوین کروز Kevin M. Kruse تزی (پایان نامه) ارائه می دهد مبنی بر اینکه سردمداران سرمایه داری در سال های بین ۱۹۳۰ و ۱۹۴۰

همکاری گروهی از روحانیون از جمله جیمز فیفیلد James W. Fifield Jr. , را جلب نموده بودند تا روایات و تفسیرهای مذهبی از انجیل به مؤمنین ارائه دهند که از جنبه‌های همیاری و تشریک مساعی و رویکردهای اجتماعی کتاب مقدس بکاهد و به رویکرد آمرزش فرد گرایانه و شخصی که با فعالیت‌های اقتصادی سرمایه‌داری مناسبت دارد، در تفسیرهایشان بیفزایند.

مارتین لوتر بنیانگذار پروتستانسیم

البته سر دامداران سرمایه داری از گذشته همواره سعی داشته‌اند تا با استفاده از مذهب خود را مقبول و درست معرفی کنند. سازمان‌های خیریه نظیر **Spiritual Mobilization** یا آن‌هایی که سوپ و خوراکی توزیع می‌کنند، سعی دارند سرمایه‌داری و مسیحیت را در اذهان با هم ادغام نمایند، و در عین حال کمک‌های اجتماعی دولت به نیازمندان را به بی‌خدایی و بت‌پرستی ربط می‌دهند.^[۳۷]

فساد در فلسفه

^[۳۸] فیلسوف قرن ۱۹ آرتور شوپنهاور تصدیق می‌کند که دانشگاهیان از جمله فلاسفه، به اندازه سایر قشرها جامعه در معرض فساد هستند. او تمایز قائل می‌شود بین فلاسفه فاسدی که نگرانی شان اینست که به اعتبار عنوانشان بتوانند مرفه زندگی کنند و از امتیازها

و پرستیژ در نظر مردم بر خوردار باشند، و آن‌هایی که تنها مشغله فکری و انگیزه شان کشف حقایق و شهادت راستی‌هاست. فیلسوف بودن، دوست‌دار خرد بودن است (برای خرد چیزی جز حقیقت وجود ندارد)، عشق به حقیقت در یک محدوده کافی نیست؛ تا حدی که با منافعش مغایرت نداشته باشد، مطابق خواست روسایش باشد، مطابق اصول دین یا موافق پیشداوری‌ها و سلیقه معاصرینش، تا وقتی که از وضعش راضی است، در این صورت او فقط دوست‌دار خویشتن است و نه دوست‌دار حقیقت. [۳۹] برای این عنوان افتخاری به‌خوبی و خردمندانه دقیقاً چنین بیان گشته‌است؛ انسان می‌بایست صادقانه و از صمیم قلب دوستدار حقیقت باشد، و بنابراین بدون قید شرایط و بدون هیچ محدودیتی، و از همه بالاتر، در صورت لزوم در مخالفت با هر چیز دیگر. به این دلیل که وقتی فرد مدعیست که خرد آزاد شده‌است، در این بیانیه او هیچ

آگاهی و علاقه ای در مورد چیز دیگری جز حقیقت
ندارد. [۴۰]

فساد شرکتها

[۴۱] در جریم‌شناسی جرائم تجاری و کسب و کار
corporate crime به جرم‌هایی اطلاق می‌گردد که یا
از جانب شرکت‌های خصوصی تجاری و حرفه‌ای با
مسئولیت حقوقی محدود صورت گرفته‌اند یا از جانب
افراد خصوصی که به نمایندگی و به نفع آن شرکت‌ها
عمل می‌کنند. ممکن است که بعضی رفتارهای منفی
شرکت‌ها ضرورتاً در همه جا جنایی تلقی نشوند،
قوانین در جوامع مختلف متفاوت هستند.

دفتر مرکزی شرکت پتروبراس - ریو دو ژانیرو

شرکت نفت برزیلی پتروبراس، یک شرکت نیمه ملی و چند ملیتی نفتی است که مقر مرکزی آن شهر ریو دو ژانیرو در برزیل می باشد. در سال ۲۰۱۶ این شرکت رتبه ۵۸ را در رده بندی فورچون جهانی ۵۰۰ به خود اختصاص داد. پتروبراس به اتهام تبانی بین شرکت های بزرگ و سیاستمداران و همچنین فساد، تحت تحقیقات قانونی قرار گرفته است.

اودربرچت یک مجتمع بزرگ تجاری -
صنعتی یا شرکت خوشه‌ای برزیلی است
که در زمینه‌های اقتصادی متنوع از جمله
مهندسی، املاک، ساخت و ساز، شیمی و
پترو شیمی فعالیت دارد.

شرکت در سال ۱۹۴۴ در سالوادور دو باهیا Salvador
da Bahia توسط "نوربرتو اودربرچت" بنا نهاده
شده است، و در حال حاضر در آمریکای جنوبی،
آمریکای مرکزی، آمریکای شمالی، کارائیب، آفریقا، اروپا
خاورمیانه حضور دارد.

اودربرچت یکی از ۲۵ بزرگ‌ترین شرکت‌های ساخت و
ساز در جهان است که هنوز تحت مدیریت خانواده
اودربرچت می‌باشد. کادر مدیریت شرکت در جریان

عملیات کار واش Operation Car Wash به اتهام

رشوه به مدیران پتروبراس، در ازای اعمال نفوذ بمنظور اخذ قرار دادهای تجاری، تحت باز جویی قرار گرفتند. عملیات کار واش که هنوز در جریان می باشد، یک تحقیقات جنایی در زمینه پول شویی، رشوه خواری و سایر جرائم مربوط است که پلیس فدرال برزیل، شاخه کوریبیتا با مدیریت قاضی سرژیو مورو Sérgio Moro از مارس ۲۰۱۴ به اجرا می گذارد.^[۴۲]

اسلحه در ازاء پول

[۴۳]

انگولا در رده ۱۶۸ از ۱۷۸ در رده بندی شاخص احساس فساد شفافیت بین الملل، با رده ۱۹ در مقیاس بین صفر و ۱۰ قرار گرفته بود. در شاخص حاکمیت بانک جهانی

سال ۲۰۰۹، انگولا در رتبه بسیار ضعیفی در هر شش جنبه‌های ارزیابی حاکمیت، جای گرفت. در حالیکه امتیازهایش برای ثبات سیاسی به ۳۵٫۸ در سال ۲۰۰۹ از ۱۹٫۲ در سال ۲۰۰۴، بهبود یافت. انگولا مخصوصاً در جوابگویی و مسئولیت، استانداردهای نظارتی و حکومت قانون امتیازهای خیلی پائینی بدست آورد. نمرات مربوط به فساد از رده فوق‌العاده پایین ۶٫۳ در سال ۲۰۰۴ به ۵٫۲ در ۲۰۰۹ تنزل کرد. در مورد این کشور نظر خوبی بیان نمی‌شود، و برغم درآمد صنعت نفت، فساد صدمات مهمی به اقتصاد آن وارد می‌کند.^[۴۴]

ماجرای فرانسوا میتران - شارل پاسکوا - Mitterrand - Pasqua affair^[۴۵] که به انگولا گیت Angolagate معروف شد یک افتضاح سیاسی بین‌المللی، حاکی از حمل و فروش غیرقانونی اسلحه از اروپای مرکزی به انگولا توسط دولت فرانسه در دهه ۱۹۹۰ است.

فروش غیرقانونی سلاح به انگولا توسط فرانسه برغم ممنوعیت سازمان ملل در قبال منتفع شدن از درآمد نفت این کشور، منجر به دستگیری‌ها و روندهای قضایی مهمی در دهه ۲۰۰۰ شد. این افتضاح سیاسی - تجاری با چندین چهره و شخصیت مهم سیاسی فرانسه گره خورده بود.^[۴۴] "انگولا گیت" در سال‌های دهه ۱۹۹۰ در جریان بود و در همان دوره افشا گشت. ۴۲ شخصیت سیاسی و دولتی فرانسه از جمله ژان کریستف میتران (پسر فرانسوا میتران رئیس‌جمهور)، ژاک اتالی، شارل پاسکوا (وزیر کشور سابق)، ژان شارل مارچیانی، پیر فالکون، آرکادی گیداماک، پل لو سولیتزر، ژرژ فینچ، فیلیپ کوروا ... به جرم معاملات غیرقانونی سلاح، تقلب در مالیات، اختلاس، پول‌شویی و برخی دیگر جرائم متهم، محاکمه و محکوم گشتند.^[۴۶]

روشها

در فساد سیستماتیک و فساد بزرگ چندین روش و نحوه عملکرد مختلف به طور همزمان برای نیل به مقصود بکار گرفته می‌شوند.

رشوه

[۴۷] رشوه (رشوه خواری) عبارت است از استفاده نادرست از هدیه و مرحمت برای کسب نفع شخصی. البته در مناطق و فرهنگ‌های مختلف می‌تواند اسامی متفاوتی داشته باشد. رشوه از عام‌ترین و رایج‌ترین نوع فساد است. مرحمت‌ها در رشوه خواری می‌توانند هدیه، مرحمت‌های جنسی، سهام شرکتها، تفریحات، اشتغال و انتفاع سیاسی و غیره باشند. رشوه می‌تواند در ازای رفتار تبعیض آمیز، افشای اسرار یا نادیده

گرفتن جنایت پرداخت شود.^[۴۸] رشوه گاه ممکن است به عنوان استفاده سیستمی از فساد برای سایر مقاصد باشد، مثلاً ارتکاب فساد بیشتر. رشوه خواری می‌تواند مسئولین و مأمورین دولتی را در برابر تهدید و اخاذی آسیب‌پذیر سازد.

اختلاس، دزدی، تقلب

^[۴۹] اختلاس و دزدی عبارت است از اینکه فرد به طور غیرقانونی بودجه یا اموال را به تملک خود درآورد. تقلب هنگامیست که با فریب مالک اموال را متقاعد کنند تا دارایی‌ها را به طرف بی صلاحیت و غیرمجاز واگذار کند. برای مثال منحرف کردن اموال یک شرکت بسوی شرکت‌های مشکوک یا غیر واقعی shadow companies و سپس انتقال آن‌ها به جیب کارمندان

فاسد شرکت اول، یا دزدی از کمک‌های بین‌المللی و خارجی، کلاه‌برداری و دیگر فعالیت‌های فساد آمیز.

پیوند

[۵۰] " پیوند " Graft نوعی فساد سیاسی بسیار رایج است که در طی آن سیاستمداران با سوء استفاده از موقعیت و قدرت خود بودجه‌هایی را که برای پروژه‌های معینی تصویب شده‌اند را بسویی منحرف می‌سازند تا حد اکثر نفع برای نزدیکانشان، شرکت‌ها یا افراد در ارتباط با آنها، حاصل شود.

اخاذی و تهدید

[۵۱] همان‌طور که پرداخت رشوه، تشویق افراد به فساد است، باج‌گیری و اخاذی نوع منفی و همراه با خشونت

فساد است که می‌تواند تهدید به اعمال خشونت یا زندانی کردن به‌طور غیرقانونی یا حتی تهدید به افشای جرائم قبلی فرد باشد. برای مثال تهدید یک مسئول دولتی و با نفوذ به اینکه اگر معالجات پزشکی سریع یا خارج از نوبت دریافت نکند یا یک موضوع اداری بنا به خواست وی حل نشود یا مبلغ پولی که خواسته‌است به او تحویل نگردد، اسراری را که در اختیار دارد به نشریات خواهد فرستاد.

قاچاق نفوذ

[۵۲] قاچاق نفوذ Influence peddling یعنی شخص از نفوذش در دولت و آشنایی اش با مقامات حکومتی برای کسب رفتار تبعیض آمیز بنفع شخصی ثالث سوء استفاده کند. این فعالیت معمولاً در قبال پرداخت پول صورت می‌پذیرد.

شبکه سازی

[۵۳] شبکه سازی Networking روش مؤثری برای جویندگان شغل است و به ایشان امتیاز قابل توجی نسبت به سایر متقاضیان در بازار کار می دهد. عمل کرد بدین ترتیب است که شبکه ساز سعی می کند روابط دوستانه و نزدیکی با کارفرمایان، هیئت دآوری انتخاب کارمند و غیره برقرار نماید به امید اینکه از این روابط برای اعمال نفوذ در تصمیم ایشان در استخدام یک متقاضی شغل سوء استفاده نماید. شبکه سازی نوعی فساد است که با دخالت غیرقانونی سعی در تخریب روند رسمی و عادی استخدام را دارد، به جای اینکه نامزدها بر اساس لیاقتها و کیفیتها یشان و به طور عادلانه و با شانس مساوی انتخاب شوند. در نتیجه اشخاص بی کفایت می توانند با سود بردن از این نوع

ارتباطات شغل افراد لایق تر و مناسب تر را غصب
کنند. [۵۴]

سوء استفاده از قدرت

[۵۵] سوء استفاده از قدرت تصمیم‌گیری Abuse of discretion، زمان‌بست که مسئول دولتی یا حکومتی و غیره قدرت‌ش را در اخذ تصمیمات نادرست و غیرقانونی بکار ببرد. برای مثال وقتی قاضی بر خلاف مقررات مجرمی را تبرئه کند یا مأمور گمرکی که اجازه عبور یا ورود قاچاق را بدهد.

دوست‌گماری و خویشاوند سالاری

[۵۶] دوست‌گماری، خویشاوند سالاری و یا قبول مرحمت و هدایا در ازای اعطای امتیاز و دوستی با آوردگان آنها

Clientelism، از انواع فساد هستند؛ مثلاً استخدام یکی از اعضای خانواده یا یک فرد هم حزب سیاسی صرفنظر از استحقاق واقعی ایشان برای آن کار، نمونه رایجی از این فساد است. جالب اینکه برخی حکومت‌ها این نوع فساد را ممنوع نمی‌کنند.^[۵۷]

فساد، مانع رشد اقتصادی

^[۵۸] فساد به‌طور جدی نقشی منفی و بازدارنده در سرمایه‌گذاری‌های خصوصی و در نتیجه پایین آمدن رشد اقتصادی ایفا می‌کند، و همچنین سود دهی فعالیت‌های تولیدی را کاهش می‌دهد.^[۵۹] اگر سود دهی فعالیت‌های تولیدی و اقتصادی نسبت به سود آوری فعالیت‌های فاسد کاهش یابد، در بلند مدت بتدریج سرمایه‌ها بسوی بخش فاسد هدایت خواهند شد. این سبب می‌گردد که از حجم سرمایه‌ها و سرمایه‌گذاری‌های مثبت و مفید از جمله نیروی‌های انسانی کار

آمد، در ممالک فساد زده کاسته شود. فساد سب افزایش نابرابری‌ها، کاهش سود دهی تولید و در نتیجه افزایش اقتصاد دلالی و رواج فساد می‌گردد. افزایش نابرابری‌ها نه تنها باعث ایجاد ناامیدی و سرخوردگی قشرها محروم می‌شود بلکه سطح تولید، رشد اقتصادی و اشتغال زایی را نیز پایین می‌آورد.

علل فساد

[۶۰] بنا بر یک نظر ستجی در سال ۲۰۱۷، عوامل زیر به عنوان علل و انگیزه‌های فساد معرفی شده‌اند. [۶۱]

- طمع پول، قدرت، لوکس یا هر آرزو و میل مادی دیگر
- اقتصاد و سیاست شدیداً انحصاری شده
- سطح پایین دموکراسی، مشارکت مدنی ضعیف و شفافیت سیاسی خیلی کم - دیوان سالاری سنگین و

دستگاه اداری نا کارآمد و بی کفایت

- آزادی کم مطبوعات

- آزادی کم اقتصادی

- تمایزات قومی مهم و سطح بالای تبعیض در جامعه و
پارتی بازی

- عدم تساوی دو جنس

- عدم ادغام کافی در سیستم اقتصادی جهانی

- دستگاه دولتی عرض و طویل

- دولت شدیداً متمرکز

- در مستعمرات سابق فرانسه، بلژیک، پرتغال و اسپانیا
فساد بیشتری به چشم می خورد در مقایسه با

مستعمرات سابق بریتانیا یا هلند

- دارا بودن ذخائر و معادن

- فقر

- بی ثباتی سیاسی

- حقوق مالکیتی ضعیف

- سرایت فساد از کشورهای همسایه

- سطح پایین آموزش

- دسترسی ضعیف به اینترنت

پیشگیری از فساد

[۶۲] ر. کلیتگارد R. Klitgaard این فرضیه را ارائه می‌دهد که فساد بوقوع خواهد پیوست چنانچه نفع حاصل از آن بیشتر از مجازات یا جریمه ضربدر احتمال دستگیری و محاکمه باشد. درجه فساد از یک طرف تابع میزان انحصار و قدرت تصمیم‌گیری در این مورد است: که چه کسی می‌تواند به چه مقدار منتفع گردد و از طرف دیگر تا به چه حد این فعالیت قابل رسیدگی و حساب‌پرسی خواهد بود. [۶۳] از طرفی مجازات خفیف و احتمال ضعیف دستگیری فقط زمانی به فساد منجر می‌گردند که مردم تعهدات اخلاقی را نادیده بگیرند.

معادله اصلی کلیگارد توسط س. استفان C. Stephan به شکل زیر اصلاح شد:

میزان فساد = انحصار + قدرت تصمیم‌گیری -
شفافیت - اخلاق [۶۴]

بنا به استنفان، بُعد اخلاقی یک بخش ذاتی و یک بخش خارجی دارد. جزء ذاتی ان اشاره به موضوع ذهنی دارد و جزء خارجی وابسته به عوامل مادی بیرون از ذهن است، نظیر؛ فقر، کمبود درآمد، شرایط کاری نامناسب یا غیر عملی که مردم را وادار می‌کند بدنبال راه حل‌های «جایگزین» بروند. بنا به فرمول تصحیح شده کلیتگارد، محدودیت انحصار، قدرت تصمیم‌گیری کنترل شده افراد، شفافیت تحت نظارت هم‌زمان سازمان‌های غیردولتی مستقل و رسانه‌ها بعلاوه دسترسی عموم به اطلاعات قابل اعتماد، می‌توانند این مشکل را کاهش دهند.

کسی که به راحتی دروغ گوید، فساد نتیجه اعمالش خواهد بود؛ هر چند برای برون رفت از مشکلات باشد. اما اگر انسان روراستی را برگزیند اعمالش اصلاح شده و فساد برداشته خواهد شد. [۶۵]

جانکوف Djankov و دیگر محققین، با استناد به شواهد بدست آمده به طور مستقل، از کشورهای توسعه یافته و عقب مانده، نقش اطلاعات را در مبارزه با فساد، بسیار مهم می دانند. آشکار کردن اطلاعات مالی مسئولین دولتی برای عموم هم گام است با بهبود شفافیت و پاسخ گویی تشکیلاتی، و سوء رفتاری نظیر خرید آراء انتخاباتی را از بین می برد. [۶۶] تأثیر این روش مخصوصاً زمانی قابل ملاحظه می گردد که شامل منبع درآمد سیاستمداران بشود با در نظر گرفتن بدهی ها و دارائی هایشان، نه فقط میزان درآمد. هر عامل خارجی که ممکن است سطح انضباط اخلاقی را

پائین بیاورد باید حذف گردد. بعلاوه یک مملکت باید فرهنگ معیار اخلاقی بالا را در جامعه رایج سازد؛ با نمونه ارائه کردن رفتار صاحب منصبان دولتی معیارهای اخلاقی افراد جامعه را افزایش دهد.

افزایش مشارکت جامعه مدنی

[۶۷] ایجاد مکانیسم از پایین به بالا bottom-up mechanisms، ترویج مشارکت شهروندان و تشویق ارزش‌های درستکاری، جوابگویی و شفافیت، اجزاء حیاتی مبارزه با فساد هستند. بکار گذاشتن "مرکز دفاع و مشاوره حقوقی" Advocacy and Legal Advice Centres منجر شد به افزایش شمار شکایت‌های ثبت شده شهروندان بر علیه فساد، و همچنین منتهی گشت به پرورش یک استراتژی برای

مدیریت خوب با مشارکت شهروندان در نبرد علیه
فساد. [۶۸]

برنامه‌های مبارزه با فساد

[۶۹]

OECD

قانون «فعالیت‌های فسادآمیز خارجی» Foreign Corrupt Practices Act [۷۰] یک الگوی قانونی اولیه برای بسیاری ممالک غربی صنعتی عضو " او ای سی دی " OECD سازمان همکاری و توسعه اقتصادی بود. آنجا برای نخستین بار رویکرد قدیمی «صلاح دید

مأمور» principal-agent approach (مسئله)

کارفرما-کارگزار) به عقب رانده شد؛ که بنا به ان به طور کلی قربانی و عوامل غیرفعال و انفعالی فساد مورد توجه بودند، در حالیکه اعضای فاسد فعال مورد توجه و تعقیب قانونی قرار نمی گرفتند. به نحوی بی سابقه برای نخستین بار قوانین یک کشور صنعتی مستقیماً فساد فعال، به ویژه در نقل و انتقالات مالی بین المللی را محکوم می کرد، آنچه که در آن هنگام در مغایرت با فعالیت های ضد رشوه خواری بانک جهانی و سازمان زائیده ان spin-off organization یعنی شفافیت بین الملل بود.

از سال ۱۹۸۹ OECD سازمان همکاری و توسعه

اقتصادی یک کمیته موقت بررسی hoc Working Group تشکیل داد به منظور تبیین مفاهیم اصلی در مسئله فساد، و بکار گذاردن قوانین ملی در مورد

تخلفاتی که تماماً یا بخشی از آن‌ها در خارج از کشور وقوع یافته‌اند. بر اساس مفاهیم و روش‌های سی‌پی‌ای FCPA، یک کمیته تحقیقی در سال ۱۹۹۴ معرفی شد، و سپس دستورالعمل‌های ضد رشوه خواری او‌ای‌سی‌دی OECD به عنوان پیش‌قراول پیمان‌نامه OECD برای مبارزه با رشوه خواری مسئولین دولتهای خارجی در عملیات تجاری بین‌المللی عرضه گشت، که در سال ۱۹۹۷ به امضای کلیه کشورهای عضو رسید و نهایتاً در ۱۹۹۴ به اجرا گذارده شد.

به سبب جریان داشتن فعالیت‌های مخفی فساد بین‌المللی، چندین مکانیسم برای نظارت و مراقبت کشورها توسط سازمان همکاری و توسعه اقتصادی OECD ایجاد شده تا استعدادها و فعالیت‌های ملی را بنحوی توسعه دهند که قادر به نبرد با فساد خارجی باشد.

بررسی و نظر سنجی نشان داده است؛ بالا بردن سطح استانداردهای عملی و اخلاقی شرکت‌های متعلق به کشورهای امضاکننده پیمان نامه ۲۰۱۰، سبب شده که ایشان کمتر به رشوه خواری متوسل شوند.

در سال ۲۰۱۳ سندی که توسط بخش اقتصادی و خصوصی حرفه ای، دانش کاربردی و میز خدمات ارائه شد، حاکی از وجود فعالیت‌های ضد فساد از این قرار است: [۷۱]

1. تئوری مبارزه با فساد از روش قدیمی «صلاح دید مأمور» **principal-agent approach** که بنظر در دفع فساد سیستمی نارسا می آید، به سیستم " کار گروهی " **Collective action** **problem** عوض شده است.

2. نقش سازمان‌های چند جانبه ای، در مبارزه با فساد بسیار مهم و تعیین‌کننده بوده‌است. یو ان سی ای سی - **UNCAC** انکاک ، کنوانسیون ضد فساد سازمان ملل^[۷۲]

یک دستور العمل مشترک برای تمام کشورهای جهان ارائه می‌کند. هر دو نهاد شفافیت بین‌الملل و بانک جهانی برای تشخیص و طراحی سیاست‌های ضد فساد، به دولت‌های ملی کمک و یاری می‌رسانند.

۳- در سال‌های اخیر، پس از امضای یو ان سی ای سی **UNCAC** استفاده از سازمان‌های ضد فساد افزایش مهمی یافته‌اند. آن‌ها شواهد قانع‌کننده ای برای توسعه میزان مشارکتشان یا راه بهتری برای سازمان دادن به آن نیافتند.

۴- به طور سنتی سیاست‌ها و روش‌های مبارزه با فساد مبنی بر تجارب موفقیت‌آمیز گذشته و قضاوت عقل سلیم بوده‌اند. در سال‌های اخیر تلاش شده تا یک ارزیابی سیستمی از میزان موفقیت روش‌های ضد فساد بعمل بیاید، در نتیجه کشف کردند که این مبحث هنوز در مراحل ابتدایی حیات خویش است.

۵- سیاست‌های ضد فساد که اجرای آن‌ها به کشورهای در حال توسعه توصیه می‌شوند، ممکن است برای ممالکی که بتازگی از جنگ خارج شده‌اند مناسب نباشند. سیاست‌های ضد فساد برای دولت‌های ضعیف و شکننده، می‌بایست با ظرافت و دقت طراحی شوند.

۶- سیاست‌های ضد فساد می‌توانند به رشد فعالیت‌های اقتصادی کمک کنند. شواهدی در دست است که کاهش

فساد تجارت و اقتصاد را رونق می‌بخشد و سبب افزایش تولید شرکت‌ها می‌گردد. کشور رواندا پیشرفت حیرت‌انگیزی در بهبود مدیریت و محیط اقتصادی نموده‌است که می‌تواند به عنوان الگو برای ممالکی که از جنگ خارج شده‌اند بکار رود.^[۷۳]

شش استراتژی پیشنهادی مبارزه با فساد

[۷۴]

گروه بانک جهانی - با مطالعه صدمات و ضررهایی که فساد بر جامعه و ارکان یک مملکت وارد می‌آورد و در تلاش برای یافتن راه حلی عملی و مؤثر، روز اکرمین (۱۹۹۸) Rose Ackerman استراتژی دو جانبه‌ای برای مبارزه با فساد پیشنهاد می‌کند:

اول، بالا بردن سود درست کار بودن برای افراد

دوم، افزایش هزینه مبادرت به فساد نمودن

به عبارتی یک ترکیب حساس و هوشمندانه از تشویق مادی به درستکاری و تنبیه خلافاکاری، که در شش رویکرد مکمل زیر بیان شده‌اند.

۱- پرداخت حقوق مکفی به کارمندان دولت.

اگر حقوق مأمورین حکومتی و دولتی خیلی ضعیف باشد (در اغلب ممالک رو به توسعه چنین است) آن‌ها ناچار خواهند شد از طریقهای غیرقانونی بر درآمد خود بی‌افزایند

۲- ایجاد «شفافیت» و امکان بازرسی خرج‌های دولت

تمامی دولت‌ها کمابیش این عملیات را بر عهده دارند؛ پرداخت یارانه‌ها، تصویب معافیت‌های مالیاتی، ارائه کالا و خدمات مختلف، ارائه وام‌های کوچک همچنین

جمع‌آوری مالیات‌ها، جمع‌آوری بودجه و سرمایه از بازارهای تجاری، دریافت کمک‌های خارجی ... و البته استفاده از این سرمایه و بودجه‌ها در مسیر طرح‌ها و پروژه‌های دولتی. هر چه میزان شفافیت در این روندها بیشتر باشد شهر وندان به همان نسبت قدرت نظارت و کنترل بهتری بر عملکرد منتخبین سیاسی، مأموران دولتی و اجرایی خواهند داشت و در نتیجه از رفتارهای فساد آمیز کاسته خواهد شد.

کشور زلاند نو New Zealand بالاترین رتبه در شفافیت روندهای دولتی و حکومتی از جمله در زمینه تعیین و نحوه صرف بودجه‌ها را، در جهان داراست.

۳- قطع نوار قرمز

دیوان سالاری عظیم و سنگین با قوانین غیر ضروری ریز و درشت و دست و پاگیر مامن و محمل مناسبی

برای رشد و دوام فساد است. فقط قوانین اصلی و ضروری باید حفظ شوند و مقررات جزئی که کارایی و فایده آنها روشن نیست می‌بایست حذف شوند.

روز اکرم می‌گوید: "روشن‌ترین و بدیهی‌ترین راهکار، حذف قوانینی است که محل پرورش فساد هستند."

۴ - جایگزین نمودن یارانه‌های و تخفیف‌های نا عادلانه با کمک‌های مادی حساب شده

یارانه‌ها می‌توانند مثال دیگری از نقش سیاست‌های دولت در منحرف کردن انگیزه‌ها و ایجاد زمینه برای فساد باشند. بسیاری از سوبسیدها و یارانه‌های دولتی در حقیقت کمک به مصرف‌کنندگان ثروتمند است.

تحقیقات IMF صندوق بین‌المللی پول (۲۰۱۳) نشان می‌دهد یارانه‌های دولتی برای انرژی به ۲٫۵ درصد GDP تولید ناخالص داخلی جهانی یا ۸ درصد درآمد

دولت‌ها بالغ می‌گردد. برای نمونه، یارانه‌هایی که برای مصرف بنزین «در تناسب مثبت با میزان مصرف» پرداخت می‌شوند در واقع کمک به قشرهای ثروتمند جامعه است و تشدید آلودگی هوا را بدنبال دارد. یارانه‌ها اغلب منجر به سوء مدیریت، ایجاد کمبود، رشد قاچاق، ایجاد بازار سیاه و در نتیجه افزایش فساد می‌شوند.

۵- ایجاد عهد نامه‌های همکاری بین‌المللی

از آنجایی که فساد روز بروز بیشتر جنبه و عملکرد بین‌المللی بخود می‌گیرد، ایجاد عهد نامه‌های همکاری بین‌المللی در مبارزه با فساد یکی از کلیدهای اصلی موفقیت است. این راهکار و شیوه برخورد در ده سال گذشته رشد و تکامل قابل ملاحظه‌ای داشته است. افزون بر قانون ضد رشوه خواری سازمان همکاری و

توسعه اقتصادی OECD، کنوانسیون ضد فساد سازمان ملل در سال ۲۰۱۳ به امضای ۱۴۰ کشور رسید. انکاک [۷۵] امیدهای زیادی ایجاد کرده است زیرا؛ یک چهار چوب جهانی مبارزه با فساد بکار گذاشته است که در بر گیرنده کشورهای در حال توسعه و ممالک پیشرفته می شود؛ و شامل فساد داخلی و خارجی، اخاذی، راهکارهای پیشگیرنده، ضد پولشویی، ضد منافع متناقض، بازیافت دارایی های خلاف قانون و بسیاری دیگر است.

۶- به کارگیری فن آوری هوشمند

به کارگیری فن آوری های مدرن و اینترنت می توانند نقشی اساسی در مبارزه با فساد به ویژه در مواردی که مسئولین دولتی در ارتباط و معامله مستقیم با مردم هستند، ایفا کنند. اینترنت می تواند کمک مؤثری در

شفافیت روابط بین بخش خصوصی کسب و کار و دولت بازی کند، منع شیوع رشوه خواری، منحرف کردن بودجه‌ها و غیره بشود.

کشور شیلی با به‌کارگیری فن آوری اینترنت توانسته است شفاف‌ترین سیستم خریدهای کالا و خدمات دولتی در جهان را بنا نهد. این سیستم الکترونیکی که برای خرید و استخدام‌های دولتی بکار می‌رود در سال ۲۰۰۳ بکار گذاشته شد، از کارایی و شفافیت بی‌نظیری برخوردار است.

حق دسترسی به اطلاعات در هند

قانون حق دسترسی به اطلاعات در هند

«قانون حق دسترسی به اطلاعات» در سال ۲۰۰۵ در پارلمان هند به تصویب رسید. بنا به آن هر شهروند هندی می‌تواند از مسئولین دولتی و حکومتی کسب اطلاع بنماید و ایشان موظفند در کمتر از ۳۰ روز پاسخ بدهند. همچنین قانون، سازمان‌های دولتی و عمومی را موظف می‌سازد تا دسته‌های خاصی از اطلاعات را بمنظور سهولت دسترسی از طریق کامپیوتر و به‌طور الکترونیکی در اختیار شهر وندان بگذارد. فساد در هند مانند بسیاری ممالک در حال رشد دامنه گسترده‌ای دارد. نمونه‌های بسیاری از صدمات و ضررهای ناشی از فساد اداری وجود دارند، برای مثال؛ قشرهای فقیری در

روستاهای دور افتاده هند نیازمند کمک‌های غذایی دولت هستند ولی در مواردی به دلیل فساد مسئولین این مواد خوراکی بدست روستائیان نمی‌رسند. پس از تصویب قانون حق دسترسی به اطلاعات روستائیان می‌توانند مقدار و تاریخ ارسال مواد و دیگر اطلاعات لازم را از مأمورین دولت تقاضا کنند و با مقایسه آنها با میزان واقعی کمک‌ها در محل، به ارتکاب فساد پی ببرند.

یک کنشگر ضد فساد می‌گوید " حال دیگر مسئولین از ارتکاب به فساد وحشت دارند، زیرا می‌دانند تا سالها بعد امکان کشف آن وجود دارد "

نهضت " حق دسترسی به اطلاعات "[۷۷] در سال ۱۹۹۶ در یک شهر کوچک ایالت راجستان هند بمنظور مبارزه با فساد آغاز شد، و در سال ۲۰۰۵ منجر به تصویب

قانونی به همین نام گشت. گسترش فوق‌العاده فساد سبب شد شهر وندان بسیاری به این حرکت پیوندند و بمنظور ایجاد شفافیت هر چه بیشتر و نظارت بر عملکرد مسئولین دولتی و جلوگیری از سوء استفاده، خواستار آزادی دسترسی به اطلاعات شدند. البته پیوسته مقاومت‌های زیادی از جانب مأموران دولتی فاسد در جهت آهسته کردن روند آزاد سازی اطلاعات و ممانعت از اجرای درست این قانون بعمل می‌آید، که کنشگران ضد فساد به‌طور دائم با آن مقابله می‌کنند.

نهیضت ضد فساد در هند

نهضت ضد فساد در هند

نهضت ضد فساد از سال ۲۰۱۱ با یکسری تظاهرات در سراسر هند به منظور مبارزه با فساد گسترده سیاستمداران آغاز شد. مجله تایم آن را یکی از ۱۰ داستان مهم رده‌بندی کرد. نهضت زمانی به طور جدی رشد کرد که انا هزاری Anna Hazare کنشگر ضد فساد اقدام به اعتصاب غذا در دهلی نو نمود. هدف اصلی این حرکت کاهش فساد سیاسی در رده‌های حکومت با تصویب قوانین بود. هدف دیگر شامل بازگرداندن دارایی‌های غیرقانونی افراد فاسد دولت و سیاستمداران از بانک‌های سوئیس می‌شد. این حرکت

مردمی طبیعتی صلح آمیز و بدون خشونت داشت
مانند؛ تظاهرات خیابانی، با لا بردن سطح آگاهی
شهروندان پیرامون فساد، سعی در ارائه و تصویب
قوانین ضد فساد، فعالیت در شبکه‌های اجتماعی
اینترنت و غیره

کنوانسیون ضد فساد سازمان ملل متحد
UNCAC

کنوانسیون ضد فساد سازمان ملل متحد UNCAC

یک معاهده چند جانبه بین کشورهای عضو است که در سال ۲۰۰۳ ارائه و سال ۲۰۰۵ به اجرا گذاشته شد. ۱۴۰ کشور از امضا کنندگان این عهد نامه هستند، که هدف از آن توافق بر تصویب و اجرای یکسری قوانین ضد فساد و توسعه روندهای مبارزه با فساد و همکاری‌های همه جانبه بین‌المللی در این زمینه‌ها است. مقصود اصلی UNCAC کاهش انواع فساد است که

می‌توانند با عبور از مرزهای یک کشور رخ بدهند و برای این منظور از ابزارهای هماهنگی و همکاری‌های بین‌المللی در کلیه زمینه‌های مالی، قضایی، پلیسی و تحقیقاتی سود می‌برد.

انکاک UNCAC در پنج زمینه فعالیت دارد:

- اقدام‌های پیشگیری کننده
- جرم شناختن و اعمال قانون
- همکاری بین‌المللی
- ضبط اموال غیرقانونی
- همکاری فن آوری و تبادل اطلاعات که شامل مواد و بندهای اجباری و اختیاری می‌شود.

مقررات عمومی

شامل ترویج درستکاری و پاسخ گویی در هر کشور و حمایت و همکاری در سطح بین المللی بین دولت ها می شود.

اقدامات پیشگیرانه انکاک اهمیت پیشگیری را در هر دو زمینه فعالیت های خصوصی و دولتی تشخیص می دهد. بخش دوم شامل سیاست های پیشگیرانه نظیر ایجاد بدنه های ضد فساد و شفافیت را در روند انتخابات و در حزب های سیاسی.

این بدنه ها باید مستقل بوده و از امکانات کافی و کارمندان تربیت شده برخوردار باشند. کشورهای امضاکننده کنوانسیون باید ضمانت کنند که خدمات آنها در سمت گسترش کار اییی بالا و شفافیت است و

استخدامها ی شغلی بر اساس لیاقت و شایستگی افراد
تحقق می‌پذیرند ...

جرم شناختن و اعمال قانون

بخش سوم شامل بعلاوه انواع شناخته شده فساد مثل
رشوه خواری و اختلاس، فسادهای محرمانه تری که
اغلب تحت پیگرد قانونی قرار نمی‌گرفتند نظیر "قاچاق
نفوذ" و سوء استفاده از قدرت نیز جرم شناخته
شوند. رفتارهای فاسدی نظیر ممانعت از اجرای قانون،
پنهان‌کاری و منحرف کردن مسیر دادرسی جنایی
(پول‌شویی) ... بایست جرم اعلام گردد و تحت تعقیب
قانونی قرار بگیرند. مجازات‌ها باید شامل آنانی که
مبادرت به ارتکاب این جرائم نموده‌اند (قصد ارتکاب به
فساد داشته‌اند) نیز بشود ...

همکاری در سطح بین‌المللی

در بخش سوم انکاک، کشورهای شرکت‌کننده موظف شده‌اند تا بهترین همکاری‌ها را باهم در زمینه مبارزه با فساد داشته باشند از جمله در زمینه‌های: پیشگیری از فساد، روندهای تحقیقاتی و تعقیب و محاکمه مجرمان.

همکاری‌ها به اشکال؛ استرداد مجرمین، همکاری‌های حقوقی دو جانبه (چند جانبه)، انتقال احکام و مجرمین و روندهای قضایی و همکاری‌های نیروهای پلیس و کار آگاهی تحقق می‌یابند. تفسیر و کاربرد قوانین داخلی هر کشور عضو نباید به نحوی باشد که در اجرای همکاری‌های ضد فساد بین‌المللی خلل وارد آید، برای مثال محرمانه بودن یکسری اطلاعات مالی و غیره در برخی کشورها.

بازیابی دارائی‌ها (غیرقانونی)

بخش پنجم انکاک، «بازیابی دارایی‌ها» را «اصل اساسی» این عهد نامه توصیف می‌کند. بازیابی دارایی‌های در ارتباط با فساد و غیرقانونی، از بزرگ‌ترین دست آوردها و علت اصلی امضای انکاک از سوی بسیاری کشورهای توسعه یافته است. بازیافت دارایی‌ها از اهمیت ویژه‌ای برای مملکت پیشرفته برخوردار است.

انکاک UNCAC، چهار چوب‌های خاصی برای عملکرد در هردو زمینه‌های قوانین مدنی و قوانین جنایی ارائه می‌دهد؛ برای ردیابی، ضبط، جریمه کردن و بازگشت دادن ارایی‌ها بدست آمده از طریق فساد.

همکاری‌های فن آوری و اطلاعاتی

بخش ششم، در مورد ارائه کردن کمک‌های فن آوری و اطلاعاتی و آموزشی به کشورهای در حال توسعه، به

منظور بکار گذاشتن هر چه بهتر و مؤثر تر انکاک است. این کمک‌ها شامل آموزش افراد، تحویل ماشین آلات و نیروهای انسانی، تحقیق و اشتراک اطلاعات میگردد.

سفرهای آموزشی ضد فساد

در بعضی ممالک برای افزایش آگاهی شهروندان، آنها را به یک سفر آموزشی ضد فساد می‌برند. مثل شهرهای پراگ، شیکاگو، مکزیکو سیتی

فساد قانونی

گرچه فساد اغلب یک فعالیت غیرقانونی بحساب آمده‌است، ولی یک مفهوم تکامل یافته از فساد قانونی که توسط دانیل کوف من و پدرو وینسنت Daniel Kaufmann and Pedro Vicente تشریح و توصیف شده‌است آن را به‌طور خلاصه چنین تعریف

می‌کند: " روند فاسدی که تحت حمایت مقررات و در داخل یک چهار چوب قانونی جای گرفته‌است."

نمونه ای از فساد قانونی

در سال ۱۹۷۷ ایالات متحده آمریکا قانون اف سی پی ای FCPA را وضع نمود که هدف آن غیرقانونی اعلام کردن پرداخت به دولتهای خارجی بمنظور کسب امتیاز تجاری است، و سایر کشورهای عضو او ای سی دی OECD را نیز دعوت به اجرای این قانون نمود. در ۱۹۷۷ در همین رابطه قانون ضد رشوه خواری او ای سی دی OECD نیز به امضای کشورهای عضو رسید.

۱۷ سال پس از به اجرا گذاشتن قانون آف سی پی ای FCPA، یک کمیسیون پارلمانی در شهر بن (المان) یک تحقیق مقایسه ای پیرامون فساد در کشورهای صنعتی

عضو او ایی سی دی OECD بعمل آورد که در نتیجه
ان کشف شد که در اکثر ممالک صنعتی (در ۱۹۹۴) فساد
خارجی قانونی بوده است، البته فعالیت‌های فاسد
خارجی گاه کوچکتر و محدود تر بودند مثل نوعی
کاهش در مالیات، و گاه خیلی مهم‌تر و سیستمی مثل
المان که در واقع یک دستورکار و عملکرد عادی و
روتین بود، در حالیکه فساد در داخل کشور تحت
تعقیب قرار می‌گرفت. در نتیجه، کمیسیون پارلمانی
توصیه کرد که برای حمایت از صنایع صادرکننده،
پیشنهاد کمیسیون قبلی مبنی بر محدود کردن فساد
خارجی شرکت‌های آلمانی که بر پیروی از قانون اف
سی پی ای FCPA آمریکا بود را رد کنند. تنها پس از
اینکه پیمان نامه ضد رشوه خواری او ایی سی دی
OECD به اجرا گذارده شد، در سال ۱۹۹۹ آلمان فساد
خارجی را غیرقانونی کرد.

فعالیت‌های فساد خارجی کشورهای صنعتی عضو او ایی سی دی ۱۹۹۴ OECD

(تحقیقی از کمیسیون پارلمانی بن). Foreign.
corrupt practices of industrialized OECD
[۷۹] countries 1994 study

بلژیک: پرداخت‌های رشوه به‌طور کلی قابل کسر از مالیات هستند، به‌عنوان هزینه فعالیت تجاری، بشرطی که آدرس و مشخصات رشوه‌گیرنده قید شود. در شرایط ذیل کسر مخارج رشوه در ارتباط با صادرات قابل کسر مالیاتی هستند، حتی بدون ارائه رسید.

1. پرداخت باید ضروری باشد برای بقا در رقابت با شرکت‌های خارجی.
2. پرداختها باید در آن صنف عادی باشند.

3. یک فرم مخصوص هر ساله در این رابطه باید به خزانه داری فرستاده شود

4. پرداخت باید قابل توجیه و بجا باشد.

۵- پرداخت کننده باید یک وجه کلی (در حدود ۲۰ در صد) به خزانه داری بپردازد. در صورت عدم وجود پاسخ به شرایط فوق، شرکتهایی که رسید پرداخت رشوه ندارند به پرداخت مالیات مخصوص ۲۰۰ در صدی محکوم می شوند. البته این مالیات مخصوص می تواند به تناسب و با محاسبه میزان رشوه پرداخت شده، به عنوان هزینه عملیاتی کاهش یابد

دانمارک:

پرداخت رشوه قابل کسر از مالیات هستند در صورتی که عملیات تجاری روشن بوده و کفایت آن حفظ شده باشد.

فرانسه:

اساساً تمام هزینه‌ها قابل کسر از مالیات هستند. هرچند هزینه پرسنل باید در ارتباط و متناسب با کار انجام شده باشد و نباید به طور غیرقابل توجیهی نسبت به ارزش و اهمیت کلی عملیات، گران بوده باشد. این مقررات شامی پرداخت پول به کارمندان خارجی نیز می‌شود. اسم و آدرس دریافت‌کننده پول باید قید شود، مگر اینکه مبلغ کمتر از ۵۰۰ فرانک فرانسه باشد. اگر دریافت‌کننده معرفی نشود، مبلغ پرداخت شده " دستمزد مخفیانه " قلمداد خواهد شد و مقررات بی‌مزیت زیر شامل حالشان خواهد شد.

– هزینه‌های رشوه قابل کسر از مالیات نخواهند بود.

– شرکت‌های بزرگ و موجودیت‌های حقوقی باید یک جریمه مالیاتی بمیزان ۱۰۰ درصد مبلغ پرداخت شده

(رشوه)؛ و ۷۵ درصد برای دیر کرد اعلام مالیاتی
بپردازند.

– ممکن است یک جریمه نقدی ۲۰۰ فرانک فرانسه،
شامل هر یک مورد بشود . .

ژاپن:

در ژاپن رشوه را می‌توان به عنوان هزینه کسب و کار
از مالیات کم کرد، در صورتی که نام و مشخصات در
یافت‌کننده قید شده باشد. این شامل پرداختها به
کارمندان و مأموران خارجی نیز می‌شود.

کانادا:

در این کشور قانونی کلی به نفع یا بر علیه کم کردن
هزینه رشوه از مالیات وجود ندارد. روش مرسوم
اینست که رشوه‌های پرداخت شده برای عقد قرار

داده‌ها، قابل کسر از مالیات هستند. از جمله پرداخت رشوه به مسئولین دولتی، قضات و سایر کارمندان در این مقوله قرار می‌گیرند.

ایالات متحده:

رشوه قابل کسر از مالیات است اگر خلاف قوانین اف سی پی ای نباشد.

بریتانیا:

رشوه قابل کسر از مالیات است اگر برای هزینه‌های عملیاتی شرکت بوده باشد ...

فساد قانونی ویژه: منحصرأ بر علیه کشورهای خارجی

Specific" legal corruption: exclusively against foreign countries^[۸۰] با استناد به

توصیه‌های کمیسیون‌های مالی پارلمانی که جلوتر نام برده شد، دولت هلموت کهل - در آلمان (۱۹۴۱-۱۹۹۴) تصمیم گرفت تا قانونی بودن پرداخت رشوه به مسئولین خارجی و قابل کسر مالیاتی بودن این مخارج، در طی معاملات بین‌المللی را کماکان حفظ کند؛ که البته یک چنین فعالیت فساد آمیزی آشکارا در مغایرت با مصوبات او ایی سی دی (۱۹۹۴) است. این قانون تا سال ۱۹۹۹ در آلمان تغییر نکرد. بنا به کمیسیون ملی پارلمانی اکثریت کشورها در سال ۱۹۹۴ قوانین ضد فساد را رعایت کرده و مثل آلمان از دیدگاه منافع ملی با آن برخورد نمی‌کرده‌اند.

مخصوصاً امکان افشا نکردن نام دریافت‌کننده گان رشوه برای کسر مخارج از مالیات، سد مهمی در راه سیستم قضایی کشورهای خارجی در تعقیب و شناسایی رشوه‌گیرندگان بود. بدین ترتیب یک شبکه مهم از دوستی‌ها و ارتباطات محرمانه فساد آمیز در بازار مشترک اروپا و بعدها در اتحادیه اروپا و منطقه یورو پدید آمد. علاوه بر این در آن دهه‌ها برای تقویت هر چه بیشتر شبکه فساد، تعقیب و مجازات فراریان از مالیات خیلی محدود شده بود. مأمورین مالیاتی المان دستور داشتند که از افشای نام رشوه‌گیرنده‌ها در جریان تحقیقات مالیاتی و روندهای قضایی، خودداری ورزند. در نتیجه شرکت‌های المانی به‌طور سیستمی از سال ۱۹۸۰ تا به امروز برای تغذیه حساب‌های ذخیره محرمانه شان، هجوم اقتصاد غیررسمی خود را ۳۵۰ میلیارد یورو در سال افزایش داده‌اند.

پرونده فساد شرکت زیمنس

[۸۱]

در سال ۲۰۰۷ شرکت زیمنس در یک دادگاه جنایی محکوم شد به اتهام پرداخت ۳٫۵ میلیون یورو رشوه به شرکت ایتالیایی انل Enel Power SpA برای بدست آوردن یک قرار داد ۲۰۰ میلیون یورویی، و دولت ایتالیا یکی از سهامداران انل است. معامله از طریق حساب‌های مخفی در سوئیس و لیختن اشتاین اجرا شده بود که دقیقاً برای اینگونه استفاده‌ها ایجاد شده بودند. از آنجایی که این جرم پس از به اجرا درآمدن قانون ضد فساد او ای سی دی OECD صورت گرفته بود، لذا قابل تعقیب قضایی بود. بنا به استادان حقوق سالینجر و گد Frank Saliger and Karsten Gaede برای اولین بار دادگستری المان یک پرونده

فساد در خارج را مثل فساد در داخل کشور مورد
دادرسی قرار داد، گرچه هنوز این قوانین از رقبای
خارجی در این گونه دعاوی حمایت نمی‌کند. در طی
دادرسی آشکار شد که حساب‌های مخفی متعددی برای
اینگونه مصارف ایجاد شده بودند

یک نگاه فلسفی کلاسیک به فساد

فلاسفه و مذهب‌یون عکس‌العمل‌ها و پاسخهای متفاوتی
به مشکل فساد ارائه کرده‌اند. افلاطون در کتاب
جمهوری، به طبیعت فاسد تشکیلات سیاسی معترف
است، و توصیه می‌کند فیلسوف‌ها در "پشت دیوار
سنگر بگیرند" تا خود را بنحوی بی‌معنی فدا نکنند.

جستارهای وابسته

- شاخص احساس فساد

1. «نسخه آرشیو شده» (<https://web.archive.org/web/20131217225454/http://www.loghatnaameh.org/dekhodaworddetail-fe1d07c0e588486e8fcea56be26ab727-fa.html>) . بایگانی شده از اصلی (<http://www.loghatnaameh.org/dekhodaworddetail-fe1d07c0e588486e8fcea56be26ab727-fa.html>) در ۱۷ دسامبر ۲۰۱۳ . دریافت شده در ۱۷ دسامبر ۲۰۱۳ .

2. *Morris, S.D. (1991), Corruption and Politics in Contemporary Mexico. University of Alabama Press, Tuscaloosa*

*Senior, I. (2006), Corruption - The .3
World's Big C. , Institute of Economic
Affairs, London*

*Senior, I. (2006), Corruption – The .4
World's Big C. , Institute of Economic
Affairs, London*

*Kaufmann, Daniel; Vicente, Pedro .5
(2005). "Legal Corruption" (PDF).
.World Bank*

*https://www.unicist- .6
school.org/theoryofevolution/unicist-
/ontology*

*Peter Belohlavek (June 2017). "Social .7
Corruption and Corruption Inhibitors*

as a Complex Adaptive System".

.SSRN

Kaunas golden toilet case .8

<http://www.isbu-association.org/all-> .9

about-shipping-containers.htm

en: Corruption#Scales of corruption .10

Morris, S.D. (1991), Corruption and .11

Politics in Contemporary Mexico.

University of Alabama Press,

Tuscaloosa

Senior, I. (2006), Corruption – The .12

World's Big C. , Institute of Economic

Affairs, London

Kaufmann, Daniel; Vicente, Pedro .13

(2005). "Legal Corruption" (PDF).

.World Bank

https://www.unicist- .14

*school.org/theoryofevolution/unicist-
/ontology*

Peter Belohlavek (June 2017). "Social .15

*Corruption and Corruption Inhibitors
as a Complex Adaptive System".*

.SSRN

Iran Economy: Population, GDP," .16

*Inflation, Business, Trade, FDI,
Corruption" ([https://web.archive.org/w
eb/20160621095547/http://www.herit
age.org/index/country/iran](https://web.archive.org/web/20160621095547/http://www.heritage.org/index/country/iran)).*

*heritage.org. Archived from the
original (<http://www.heritage.org/inde>*

x/country/iran) on 21 June 2016.

.Retrieved 24 June 2016

Iran's Attorney General Announces: All" .17

*Three Branches of Government Are
Corrupt" ([https://web.archive.org/web/20160304205120/http://www.payvan
d.com/news/14/may/1152.html](https://web.archive.org/web/20160304205120/http://www.payvand.com/news/14/may/1152.html)).*

*payvand.com. Archived from the
original ([http://www.payvand.com/new
s/14/may/1152.html](http://www.payvand.com/news/14/may/1152.html)) on 4 March
.2016. Retrieved 24 June 2016*

*Corruption, cronyism and flawed" .18
supervision: banes of banking system"
([https://web.archive.org/web/2018012
3190633/https://en.mehrnews.com/n](https://web.archive.org/web/20180123190633/https://en.mehrnews.com/n)*

*ews/120726/Corruption-cronyism-and
-flawed-supervision-banes-of-bankin
g). mehrnews.com. 26 October 2016.
Archived from the original (http://en.m
ehrnews.com/news/120726/Corruptio
n-cronyism-and-flawed-supervision-ba
nes-of-banking) on 23 January 2018.*

.Retrieved 24 April 2018

*https://m.washingtontimes.com/news .19
/2018/jul/29/seven-headed-dragon-
/mafia-government-iran*

*Samii, Bill (2005-04-05). "Analysis: .20
Corruption Becomes An Issue In Iran's
Presidential Campaign - Radio Free
Europe / Radio Liberty © 2010" (http://*

www.rferl.org/content/article/105828

6.html). Rferl.org. Retrieved

2010-08-09.

21. بی بی سی (3 دسامبر 2014 - 12 آذر 1393).

«فساد در ایران، افغانستان و تاجیکستان

کاهش یافت» (<http://www.bbc.co.uk/per>)

[sian/iran/2014/12/141203_l03_corrup](http://www.bbc.com/news/iran/2014/12/141203_l03_corruption_iran)

[tion_iran](http://www.bbc.com/news/iran/2014/12/141203_l03_corruption_iran) . بی بی سی فارسی. تاریخ وارد شده

در تاریخ = را بررسی کنید (کمک)

22. [http://www.isbu-association.org/all-](http://www.isbu-association.org/all-about-shipping-containers.htm)

[about-shipping-containers.htm](http://www.isbu-association.org/all-about-shipping-containers.htm)

23. [en: Corruption#Corruption in the](#)

[education system](#)

24. Osipian, Ararat. (2013). Recruitment

and Admissions: Fostering

Transparency on the Path to Higher Education. In Transparency International: Global Corruption Report: Education (pp. 148–54). New York: Routledge, 536 p

Osipian, Ararat. (2015). Global and Local: Standardized Testing and Corruption in Admissions to Ukrainian Universities. In Carolyn A. Brown (Ed.). Globalisation, International Education Policy, and Local Policy Formation (pp. 215–34). New York: Springer

Osipian, Ararat. (2012). Grey Areas in the Higher Education Sector: Legality versus Corruptibility. Brigham Young

University Education and Law Journal,
1(1), pp. 140–90. Osipian, Ararat.

(2009). *Investigating Corruption in
American Higher Education: The
Methodology*. *FedUni Journal of
.Higher Education*, 4(2), pp. 49–81

Osipian, Ararat. (2012). *Economics of* .27
*Corruption in Doctoral Education: The
Dissertations Market*. *Economics of
.Education Review*, 31(1), pp. 76–83

Osipian, Ararat. (2014). *Transforming* .28
*University Governance in Ukraine:
Collegiums, Bureaucracies, and
Political Institutions*. *Higher Education
.Policy*, 27(1), pp. 65–84

Graeff, P. , Sattler, S. , Mehlkop, G. and .29

*Sauer, C. (2014). "Incentives and
Inhibitors of Abusing Academic
Positions: Analysing University
Students' Decisions about Bribing
Academic Staff" In: European
Sociological Review 30(2) 230–41.
10.1093/esr/jct036*

en: Corruption#Within labor unions .30

en: Corruption#International .31

Brotherhood of Teamsters

en: Corruption#Racketeer Influenced .32

and Corrupt Organizations Act

en: Sicilian Mafia .33

*FBI – Italian/Mafia". Fbi.gov. Archived" .34
from the original on 2014-05-24.*

.Retrieved 2014-04-24

en: Corruption#Corruption in religion .35

.Ninety-five Theses .36

Kevin M. Kruse, One Nation Under God: .37

How Corporate America Invented

.Christian America (2015), p. 86

en: Corruption#Corruption in .38

philosophy

Arthur Schopenhauer, "On Philosophy .39

in the Universities," Parerga and

Paralipomena, E. Payne, trans. (1974)

.Vol. 1, p. 141

Arthur Schopenhauer, "Sketch for a .40 history of the doctrine of the ideal and the real," Parerga and Paralipomena, E. .Payne, trans. (1974) Vol. 1, pp. 21–22

en: Corruption#Corporate corruption .41

Corporate Structure | Odebrecht". 10" .42

July 2012. Archived from the original

on 10 July 2012. Retrieved 24 May

2017. Fonseca, Pedro (8 March 2016).

"Former Odebrecht CEO sentenced in

Brazil kickback case". Reuters.

Retrieved 8 March 2016. "Brazil

Petrobras scandal: Tycoon Marcelo Odebrecht jailed". BBC. 8 March 2016.

Retrieved 8 March 2016. Economia

*UOL. Commercial dollar: quotation and
.charts. Retrieved July 23, 2017*

en: Corruption#Arms for cash .43

*Overview of corruption and anti-"
corruption in Angola" (PDF).*

.Transparency International

*en: Corruption#Mitterrand–Pasqua .45
affair*

*Angolagate: les principaux acteurs de"
.l'affaire". Le Figaro. 2007-03-28*

en: Corruption#Bribery .47

Wang, Peng (2013). "The rise of the .48

*Red Mafia in China: a case study of
organised crime and corruption in
Chongqing". Trends in Organized*

Crime. 16 (1): 49–73.

.doi:10.1007/s12117-012-9179-8

*en: Corruption#Embezzlement, theft .49
and fraud*

en: Corruption#Graft .50

*en: Corruption#Extortion and .51
blackmail*

en: Corruption#Influence peddling .52

en: Corruption#Networking .53

Dobos, Ned (14 September 2015). .54

"Networking, Corruption, and

Subversion". J Bus Ethics: 1–12.

doi:10.1007/s10551-015-2853-4 – via

.link.springer.com

en: Corruption#Abuse of discretion .55

en: Corruption#Favoritism, nepotism .56
and clientelism

Favoritism, Cronyism, and Nepotism". " .57
.Santa Clara. Retrieved 2017-02-28

en: Corruption#Corruption and .58
economic growth

Mo, P.H. (2001). Corruption and .59
Economic Growth. Journal of
.Comparative Economics, 29, 66–79

en: Corruption#Causes of corruption .60

Dimant, Eugen; Tosato, Guglielmo .61
(2017-01-01). "Causes and Effects of
Corruption: What Has Past Decade's
Empirical Research Taught Us? a

Survey". Journal of Economic Surveys:
n/a–n/a. doi:10.1111/joes.12198.

.ISSN 1467-6419

en: Corruption#Preventing corruption .62

Klitgaard, Robert (1998), Controlling .63

Corruption, University of California

Press, Berkeley, CA

Stephan, Constantin (2012), Industrial .64

Health, Safety and Environmental

Management, MV Wissenschaft,

Muenster, 3rd edition 2012, pp. 26–28,

ISBN 978-3-86582-452-3

.65 تفسير مجمع البيان، (جلد بيستم)، ص 584.

https://www.annualreviews.org/doi/ab .66

s/10.1146/annurev-economics-

080511-110917?

journalCode=economics

en: Corruption#Enhancing Civil Society .67

Participation

Impact on national legislation. [Social" .68

Impact]. ALACs. Promotion of

Participation and Citizenship in Europe

through the "Advocacy and Legal

Advice Centres (ALACs)" of

Transparency International (2009–

2012). Framework Programme 7

(FP7)". SIOR, Social Impact Open

.Repository

en: Corruption#Anti-corruption .69

programmes

en: Foreign Corrupt Practices Act .70

Forgues-Puccio, G.F. April 2013," .71

Existing practices on anti-corruption,

Economic and private sector

professional evidence and applied

knowledge services helpdesk request".

.Retrieved 2014-04-24

en: United Nations Convention against .72

Corruption

Forgues-Puccio, G.F. April 2013, .73

Existing practices on anti-corruption,

Economic and private sector

professional evidence and applied

knowledge services helpdesk request".

.Retrieved 2014-04-24

*http://blogs.worldbank.org/futured) [۱] .74
evelopment/six-strategies-fight-corrup
https://web.archive.or) بایگانی شده (tion
g/web/20180722184707/http://blogs.
worldbank.org/futuredevelopment/six-
strategies-fight-corruption در ۲۲ ژوئیه
۲۰۱۸ توسط Wayback Machine*

*en: United Nations Convention against .75
Corruption*

*https://www.ndtv.com/india- .76
news/two-decades-of-the-right-to-
information-movement-752461*

en: Right to Information Act, 2005 .77

*en: 2011 Indian anti-corruption .78
movement*

*en: Corruption#Foreign corrupt .79
practices of industrialized OECD
countries 1994 study*

*en: Corruption#"Specific" legal .80
corruption: exclusively against foreign
countries*

*en: Corruption#A Siemens corruption .81
case*

منابع

مجموعه‌ای از گفتاوردهای مربوط به فساد در ویکی‌گفتاورد موجود است.

برگرفته از «<https://fa.wikipedia.org/w/index.php?title=فساد&oldid=36153546>»

ویکی‌پدیا

این صفحه آخرین بار در ۱۹ دسامبر ۲۰۲۲ ساعت ۰۷:۱۳ ویرایش شده
محتوا تحت **CC BY-SA 3.0** در دسترس است
مگر خلافتش ذکر شده باشد.